Aan de Raad

Made, 25 maart 2025

Raadsvergadering 17 april 2025	**Registratienummer:** 2025006486 **Casenr:** Meerdere
Onderwerp: Powerport regio Moerdijk	

Portefeuillehouder: J.G.M. Vissers en T.C.N. Simons **Ambtelijke coördinatie:** Grondgebied **Steller:** W. van Oosterhout	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit	**Voorbereiden op:** ☐ Informatietafels ☐ Gesprekstafel

SAMENVATTING
De komende maanden vindt intensief bestuurlijk overleg plaats over de toekomstige ontwikkeling van het Powerport-gebied. Dit moet uitmonden in een tekst die wordt vastgelegd in het BOL (Bestuurlijk Overleg Leefomgeving) tussen het Rijk en de regio op 4 juni a.s. Voorgesteld wordt om het blauwgroen profiel van onze gemeente als strategisch uitgangspunt te nemen bij de bestuurlijke gesprekken die plaatsvinden over dit onderwerp.

VOORGESCHIEDENIS
Al geruime tijd wordt gesproken over grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen in de Powerport regio Moerdijk. Om die ontwikkelingen zo veel mogelijk op elkaar af te stemmen en zorgvuldige afwegingen te kunnen maken is de ontwerptafel Powerport regio Moerdijk opgericht. In die ontwerptafel zijn de drie Powerportgemeenten Moerdijk, Geertruidenberg en Drimmelen vertegenwoordigd en verder de ministeries KGG (Klimaat en Groene Groei), VRO (Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening), EZ (Economische Zaken) en I&W (Infrastructuur en Waterstaat), de provincie Noord-Brabant en Waterschap Brabantse Delta.

Tijdens de thema-avond op 20 februari hebben wij u geïnformeerd over de laatste stand van zaken.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL) van 2024 hebben Rijk en regio afgesproken om toe te werken naar een besluit over “het globaal beoogde programma voor een houdbaar toekomstperspectief voor Powerport regio Moerdijk”.

De komende maanden gaan de bestuurders van bovengenoemde overheden (of hun vertegenwoordigers) met elkaar in overleg over de gewenste ontwikkeling van dit gebied. Dat moet uitmonden in een tekst die wordt vastgelegd in het BOL tussen het Rijk en de regio op 4 juni a.s. De inzet is dat het BOL-besluit richting geeft aan de ruimtelijke ontwikkeling van het Powerport gebied. Op basis van het BOL besluit vindt een verdere uitwerking plaats en wordt een participatietraject georganiseerd.

Vanuit onze gemeente nemen de wethouders Tim Simons en Jürgen Vissers deel aan het bestuurlijk overleg. Voorgesteld wordt het blauwgroene profiel van onze gemeente als strategische uitganspunt te nemen voor die gesprekken.

ONTWIKKELINGEN POWERPORT REGIO MOERDIJK
Bij de ontwikkelingen die op ons afkomen kan onderscheid gemaakt worden tussen de grootschalige energie-infrastructuurprojecten (‘lijnen door het landschap’) en uitbreiding van industrie en andere opgaven (in hectares).

Met betrekking tot de grootschalige energie-infrastructuur gaat het om de volgende projecten:

- De aanleg van een 380kV-verbinding van Rilland naar Tilburg (in uitvoering).
- De realisatie van net op Zee Nederwiek 3 (met aanlanding in Geertruidenberg en converterstation aan de Standhazensedijk in Geertruidenberg)
- De realisatie van een 380kV-verbinding van Crayestein of krimpen aan de IJssel naar Geertruidenberg (MER-onderzoek loopt)
- Programma VAWOZ (Verkenning Aanlanding Wind op Zee 2031 - 2040)
- De Delta Rhine Corridor (met waterstof en CO2)
- De warmteleiding Moerdijk – Geertruidenberg

Met betrekking tot uitbreiding van industrie en andere opgaven gaat het om de volgende onderwerpen:

- Duurzame ontwikkeling Haven en Industriegebied Moerdijk (190 - 300 ha)
  Voor de duurzame ontwikkeling van het Haven en Industriegebied Moerdijk is 190 – 300 ha nodig. Het gaat dan om de realisatie van een 380-150-20 kV-station met aanlanding wind op zee en een converterstation, autonome groei van het industrieterrein en ruimte voor faciliteiten zoals truck-parking en huisvesting arbeidsmigranten.
- Verdergaande elektrificatie (105- 225 ha)
  Voor de verdergaande elektrificatie is 105 – 225 ha nodig. Daarbij gaat het om een extra 380kV-station, aanlandingen op zee en bijbehorende voorzieningen zoals een converterstation en batterijopslag.
- Circulaire industrie (540 ha)
  Voor uitbreiding van circulaire industrie is 540 ha geprognotiseerd. In 2050 moet de Nederlandse economie volledig circulair zijn. Dat vraagt ruimte voor bedrijven met een hoge milieucategorie. Een deel van deze opgave kan wellicht buiten Powerport landen.
- Logistiek (10 - 90 ha)
  Er wordt op dit moment gewerkt aan de uitbreiding van het Logistiek Park Moerdijk. Om de vraag op dit gebied te faciliteren is nog 10 - 90 ha extra nodig.
- MKB (75 ha)
  Bovenstaande opgaven komen voort uit landelijke opgaven. Onze eigen MKB (Midden en Klein Bedrijf) heeft ook een uitbreidingsbehoefte. Daarbij gaat het om nieuwvestiging, uitbreiding en uitplaatsing. Naar verwachting is daar ongeveer 75 ha voor nodig is.
- Overige opgaven
  Naast bovengenoemde opgaven is er ook nog een ruimtebehoefte vanuit de woningbouw, de dijkversterking, de infrastructuur en de aanleg van natuur en landschap etc.

AANPAK ONTWERPTAFEL
Binnen de ontwerptafel is gewerkt met 4 werkstromen:

- Werkstroom 1: technische verkenning ruimtevraag en -aanbod
- Werkstroom 2: brede welvaartsopgaven
- Werkstroom 3: juridische middelen voor ruimtelijke keuzes
- Werkstroom 4: mogelijkheden voor een financieel arrangement

Van alle vier de werkstromen wordt een rapport opgeleverd wat dient als bouwsteen voor het bestuurlijk proces. Deze rapporten worden op 10 april definitief vastgesteld door de stuurgroep Powerport regio Moerdijk. Op 11 april worden de rapporten openbaar en beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.
Vooruitlopend daarop zullen wij u op vrijdag 28 maart de samenvattende conclusies in concept toesturen. Deze conclusies zijn dan nog concept en vertrouwelijk. De definitieve conclusies komen eveneens op 11 april beschikbaar.

Met betrekking tot de technische verkenning van de ruimtevraag (werkstroom 1) is onderscheid gemaakt in twee fases.

In fase 1 is een verkenning uitgevoerd naar de ruimtebehoefte. Dat heeft – kort samengevat – geleidt tot de hierboven opgenomen opsomming. In fase 2 is gekeken naar de beschikbare ruimte binnen de hekken (binnen de bestaande bedrijventerreinen van Moerdijk en Geertruidenberg) en buiten de hekken op landelijk niveau (andere zeehavens), regionaal niveau (SRBT, West Brabant West, Drechtsteden) en lokaal niveau (Powerport gebied). Kortgezegd is de conclusie dat er binnen de hekken nauwelijks ruimte is, maar ook buiten de hekken het vinden van ruimte heel moeizaam is en vraagt om stevige keuzes.

POSITIE DRIMMELEN
De positie die onze gemeente inneemt als het gaat om deze grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen moet primair worden afgeleid van onze Toekomstvisie en onze Omgevingsvisie. Daarnaast zijn ook het coalitieakkoord en sectoraal beleid van belang.

Tijdens het werkbezoek van de bewindslieden aan de Powerportregio is door onze wethouders al duidelijk gemaakt welke positie Drimmelen inneemt. De toen opgestelde kernboodschap is hieronder opgenomen.

Kernboodschap gemeente Drimmelen

Blauw en groen
Drimmelen, de blauwgroene gemeente waar landbouw, natuur en recreatie samenkomen en de basis vormen voor ons leven en de gemeenschap. Waar we trots zijn op onze rol als groene long tussen de industrie van Moerdijk en Geertruidenberg. We onderscheiden ons door de focus op duurzaamheid en natuurbescherming.
Een van de mooiste schatten die Drimmelen te bieden heeft, is de Biesbosch. Een indrukwekkend natuurgebied waar je nog kan genieten van de stilte. Maar waar ook een plek is voor recreatie. Als de poort naar de Biesbosch zijn wij de verbinding tussen de stedelijke regio Breda-Tilburg naar een oase van rust en ruimte.

Voedselproductie
Onze gemeente is meer dan alleen een prachtig natuurgebied. Drimmelen speelt een cruciale rol in de voedselproductie, nu en in de toekomst. Met een diverse landbouwsector, waaronder hoogwaardige glastuinbouw zoals Plukmade, zetten onze ondernemers innovatieve stappen om de voedselzekerheid te waarborgen. Met onze vruchtbare kleigrond, waar het hele jaar rond voldoende water van goede kwaliteit beschikbaar is, telen we kwalitatieve producten die van toegevoegde waarde zijn in onze regio en daarbuiten.

Energie
Daarnaast verwelkomen we de ontwikkeling van het MKB in onze regio met open armen. Ook onderschrijven we de noodzaak van de energieopgave en denken constructief mee. Tegelijkertijd pleiten we ervoor dat ons gebied en de natuur niet overbelast worden met energie-infrastructuur die onze prachtige natuur en leefomgeving verstoren.

Grenzen
De A16/spoorzone in het westen en de kanaaltak in het oosten beschouwen wij als heldere grenzen. Wij willen vooral een bijdrage leveren als blauwgroene buffer, met levendige dorpen en een schitterende Biesbosch.

De strategische positie die wij innemen in het Powerportgebied moet worden afgeleid van onze blauwgroene ambitie.

Juist binnen de stedelijke ontwikkelingen die plaats vinden willen wij de blauwgroene buffer zijn. Wij willen de landbouw een duurzaam toekomstperspectief bieden. Daarin willen wij een faciliterende rol spelen en van betekenis zijn voor de regio. Verder zijn wij de gemeente met ruimte voor natuur en recreatie en willen dat ook versterken.

Onze levendige dorpen willen we verder ontwikkelen. Vorig jaar is voor Lage Zwaluwe een visie opgesteld waarin – ook door de bewoners – wordt gepleit voor uitbreiding van woningbouw in het belang van de instandhouding van voorzieningen. Hiermee kunnen wij wellicht een bijdrage leveren aan de regionale opgave.

Denkbaar is dat we met de mogelijke uitbreiding van het bedrijventerrein Brieltjenspolder een bijdrage leveren aan de opgave van de regio. We zijn bereid dat verder te verkennen.

Als het gaat om de elektrificatie (de grootschalige energie-infrastructuur projecten) dan begrijpen wij de noodzaak. Tegelijkertijd willen wij voorkomen dat ons gebied overbelast worden met energie-infrastructuur die onze prachtige natuur en leefomgeving verstoren.

Aandachtsgebieden
Zonder dat er expliciete zoekgebieden zijn benoemd in de bijgevoegde rapporten ligt het voor de hand dat er door het Rijk en de regio gedacht wordt over een tansformatie van het kassengebied Plukmade en uitbreiding van industrie in het gebied Binnen Moerdijk (ten oosten van de spoorzone). Naast transformatiegebieden buiten onze gemeente uiteraard. Uitgangspunt is dat we daar niet aan meewerken. In onze kernboodschap is duidelijk aangegeven waar onze grenzen liggen.
De omvang en het maatschappelijk belang van de opgaven zijn echter groot. Het is dan ook niet ondenkbaar dat deze gebieden toch onderwerp van gesprek worden. Het is daarom goed om op voorhand na te denken over de risico's en kansen die dat met zich meebrengt. We lichten dat hieronder nader toe.

Plukmade
Het kassengebied Plukmade is het grootste glastuinbouwcluster van onze Provincie. Glastuinbouw is een sector met veel toekomstperspectief. De verwachting is dat in de toekomst in toenemende mate behoefte is aan gecontroleerde vormen van voedselproductie. Daarnaast is een nabijgelegen energiehub een koppelkans voor het kassengebied en kan dit in de toekomst juist een versterkende factor zijn voor de verduurzaming van de kassen. De ligging van Plukmade ten opzichte van West-Nederland als verzorgingsgebied is gunstig. Glastuinbouw past binnen ons blauwgroene profiel. Transformatie zou betekenen dat er elders ruimte moet worden gezocht naar mogelijkheden voor de glastuinbouw. Die ruimte is

nauwelijks beschikbaar. Transformatie lijkt ons daarom niet kansrijk en niet wenselijk. Er is vanuit Drimmelen weinig reden om mee te denken in zo'n transformatieproces.

Binnen Moerdijk
Binnen Moerdijk is een buurtschap wat al decennialang te maken heeft met ingrijpende grootschalige ontwikkelingen in de directe leefomgeving. Het meest recent met de realisatie van windmolens langs de A16. De bewoners hebben vooral behoefte aan duidelijkheid over hun toekomst en duidelijke communicatie.

De landbouwgrond in dit deel van onze gemeente is goed (zeeklei) en van grote waarde voor onze voedselproductie. Het uitgangspunt is dan ook dat de A16/spoorzone wat ons betreft de grens is. Bovendien bestaat de kans dat als de spoorzone wordt overgestoken het dorp Lage Zwaluwe het nieuwe Moerdijk wordt. Er is dan geen harde grens van het industrieterrein met als risico dat de grens steeds een beetje opschuift richting Lage Zwaluwe. En dat willen we niet.

Daar staat tegenover dat de achterkant van station Lage Zwaluwe niet het mooiste stukje landschap van onze gemeente is. Een kwaliteitsimpuls op deze locatie zou welkom zijn. Overwogen zou kunnen worden om op deze locatie – als dat aan de orde komt – constructief mee te denken in een beperkte transformatie met passende functies die leiden tot een kwaliteitsverbetering van het gebied.

Wateropgave
Tot slot leidt de aanleg van industrie ook tot een forse wateropgave. De uitbreiding van bebouwd terrein moet gecompenseerd worden met open water. Open water wat een rol kan spelen in de ontwikkeling van natuur, recreatie en klimaat-adaptieve landbouw. Wij kunnen ons voorstellen dat onze gemeente een bijdrage vervult in het vormgeven van een deel van die wateropgave. Dat past immers bij ons blauwgroene profiel.

Samengevat wordt voorgesteld om bij de bestuurlijke gesprekken over de Powerportregio Moerdijk uit te gaan van het blauwgroene profiel van onze gemeente. Vanuit de versterking van ons profiel kunnen we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de regio.

STAKEHOLDERS
Het ontwikkelingen rond de Powerport regio Moerdijk hebben gevolgen voor onze bewoners. Op basis van het BOL-besluit van juni 2025 zal door de ontwerptafel een participatietraject worden ingericht en uitgevoerd. Vooruitlopend daarop hebben wij het initiatief genomen om de ZLTO, de bewoners van Binnen Moerdijk en de tuinders van Plukmade te informeren. Met de ZLTO afdelingen Amerstreek en Moerdijk is afgesproken dat zij – gefaciliteerd door de gemeenten Moerdijk en Drimmelen - een visie ontwikkelen op de transitie die komen gaat.

PROCES
Op donderdag 10 april worden de onderliggende stukken definitief vastgesteld door de stuurgroep. Op 11 april worden de stukken openbaar en beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad. Vooruitlopend daarop ontvangt u op vrijdag 28 maart de samenvattende conclusies (concept en vertrouwelijk).

Op 17 april staat dit onderwerp geagendeerd voor de gemeenteraad.

Vanaf medio april vinden er dan bestuurlijke werkateliers plaats waarin de bestuurders (of bij de ministeries hun vertegenwoordigers) met elkaar het gesprek aangaan over de gewenste ontwikkelrichting. Die gesprekken vinden plaats onder leiding van Christophe van der Maat die als procesregisseur is aangesteld. Inzet is om de scope te bepalen van de toekomstige

ontwikkeling waarbij in ieder geval de ruimtevraag, de tijdshorizon, het zoekgebied en het doel/ambitie worden geformuleerd.

Op 4 juni moet het resultaat van dat overleg worden vastgesteld tijdens het BOL.

Over dat resultaat wordt de gemeenteraad actief geïnformeerd.

VOORSTEL

Voorgesteld wordt om het blauwgroene profiel van onze gemeente als strategisch uitgangspunt te nemen bij de bestuurlijke gesprekken die plaatsvinden over de Powerport regio Moerdijk.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

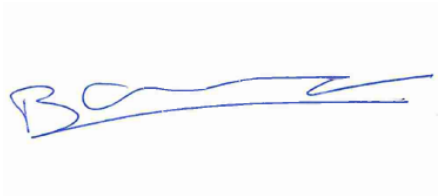

Deze brief is getekend namens:

A.J.M. Martens	B.H.G. Scholtze
Gemeentesecretaris	Burgemeester

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;25 maart 2025

B e s l u i t :

Het blauwgroene profiel van onze gemeente als strategisch uitgangspunt te nemen bij de bestuurlijke gesprekken die plaatsvinden over de Powerport regio Moerdijk.

Made, 17 april 2025

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening